

vifer mod Bestyrelsen for Sparekasser, maa man jo vende Forholdet om og gjøre ham ansvarlig, hvis hans Inspektører ikke passe paa dem, som de skulle have Tilsyn med, og ikke sørge for, at Alt er, som det bør være. Det, som jeg her har anført, vil formentlig gjøre det klart for Enhver, hvad jeg forstaaer ved en Lov om Tilsyn med Sparekasser, og videre end dertil vil jeg aldrig indrømme Ministeren Ret til at gaa, thi, som her allerede er sagt, Sparekassebestyrelserne, som de hidtil have været, give ingen Grund til at nære en saadan Mistillid til dem, som ligger til Grund for hele dette Lovforslag.

Naar jeg nu herester skal tillade mig nogle Bemærkninger om Lovforlaget's Enkeltheder, vil jeg begynde med den sidste Paragraf. Det er mig en høist mærkelig og uforklarlig Paragraf. Den gaar ud paa at fritage de hidtilværende Banker for at komme ind under Loven, og saa staaer der Noget om, at de kunne faae deres Sparekassevedtagter stadfæstede, og at Ministeren er berettiget til at gjøre Afvigelser. Jeg kan slet ikke forstaa, at nogen Bank kan komme med et Forslag, som falder ind under denne Lov, thi det Forkerte ved, at Sparekasser ere blandede sammen med Banker, ligger jo deri, at Pengene gennem Sparekasseafdelingen gaa ind i Banken, og altsaa kan denne Lovs Bestemmelser om Sparekasseafdelingens Penges bestemte Anvendelse og Afsondring ikke opfyldes i Banken, i det Mindste ikke saaledes, som Bankerne i Almindelighed ere indrettede; i ethvert Tilfelde ikke saaledes, som de Banker ere, der have de fleste Sparekasseafdelinger. Jeg gad høre en Forklaring af, hvorledes den ærede Minister kan faae f. Ex. Landmandsbankens Sparekasseafdelinger ind under denne Lov. Det tror jeg, er en komplet Umulighed, selv for den første Bankdirektør og den allerdueligste Indenrigsminister. Efter min Mening er en Sammenblanding af Sparekasser og Banker den største Utung, som vi have i vor økonomiske Verden hertilands, thi det er jo klart, som ogsaa her er udtalt i Thinget, at disse to Indretninger have et ganske forskjelligt Diemed; og Praxis, saaledes som den har viist sig ogsaa her i de sidste Aar, gjør, at Bankerne ere langt farligere for Indskyderne, end Sparekasserne have viist sig at være. Derfor har det bestemt været et Held for Sparekasserne, at de ikke have havt Noget med Bankerne at bestille, inden Aaret 1870 kom; thi da var det først ved Bantræfariets Indførelse her fra Lybssland, at man greb til, for at slæbe Penge for godt Kjøb ind i Bankerne og derfra atter udlaane dem til meget høie Renter, at kalde Noget ved Bankerne Sparekasseafdelingen, som i Virkeligheden slet ikke er Andet end en Bankafdeling. Man opnaaede derved at drage Pengene fra de egentlige Sparekasser og bevirke, at der i dem er blevet en Ebbe, hvor der før var Floed. Men Bankvese-

nets Natur er ikke Andet end Hazard, og denne Hazard rammer Bankerne i ethvert Land, hvor den er; den har gjort det her i Danmark, og den vil blive ved at gjøre det, og denne Hazard vil i og for sig drive Pengene tilbage til Sparekasserne, saa det frygter jeg slet ikke for. Konkurrencen med Bankerne er jo i Længden ikke farlig, thi Publikum fornemmer nok, hvor det sikre Gjemmested er. § 7, som Ministeren har den, kan ikke gjøre Andet end Klarhed paa et Gæbet, hvor den ærede Ministers Opgave, efter min Overbevisning, er at skaffe Klarhed, og naar han vil regjere over Sparekasserne, at skaffe os en saadan Tilstand, at man veed, hvad der er Sparekasser og hvad der er Banker. Dersom den ærede Minister ikke er istand til at drage Skjelnemærket mellem disse to ganske forskjellige Instituter, er han kommen altfor tidlig til Verden med dette Forslag. Det var nu den sidste Paragraf. — Dersom jeg gaar til § 1, saa er § 1 virkelig en meget mager Paragraf; thi der staaer jo alle de Fordele nævnt, som den ærede Minister byder, for at Sparekasserne gaa ind under hans strenge Lag. Og hvad er det for Fordele, Sparekasserne skulle have for at blive undergivne Ministerens Diktatur? Det er ikke Andet, end at de maa indfalde deres Kontrabøger med 3 Maaaneders Barsel extra, uden at udtage Mortifikationssterning, og dernæst, at de have Fritagelse for at bruge Stempelpapir til Kontrabøgerne og til Obligationerne, der udstedes for haandsaaet Pant. Men det er jo en gammel Regel, som vi nu have havt for de virkelige Sparekasser lige fra deres Begyndelse, og som blev gjort almindelig i 1861, ikke for Sparekasserens Skyld, — det var ingenlunde Tilfældet, at denne Stempelfrihed for deres Skyld blev gjort almindelig, — nei, det var for Bankernes. Det var, for at Privatbanken kunde have den samme Stempelbegunstigelse, som Nationalbanken har. Det var det, som fremkaldte, at ogsaa Sparekasserne maatte faae den. Jeg huster det fuldstændig fra de Forhandlinger, som vare i Anledning af Stempeloven. Det er altsaa egentlig en Bankbegunstigelse, men som har været fælles for Sparekasser og Banker. Det var Nummer 2. Den tredie Fordel, som Ministeren giver Sparekasserne, er, at Indskudene kunne blive fritagne for Arrest og Beslag. At en saadan Bevilling kan faas for Sparekasser, vil jeg nu slet ikke sætte nogen Pris paa; thi den Slags Bevillinger due ikke meget for Pengeinstituter. Den tredie Fordel er ikke saa Meget værd, som den ærede Ministers Lvang over Sparekasserne skulde fordre. Den fjerde Begunstigelse er den, at man vil give 5 pCt. Bevillinger en bloc til Sparekasserne for deres Udlaan. Ja, det kan jo være, det sparer nogen Uleilighed, og forsaavidt der atter skal svares Gebyr for Rentebevillinger, sparer det nogle Penge for Laantagerne; men formentlig ville Gebyrerne for disse Rentebevillinger ikke blive indførte igjen; det formoder jeg, efter at vi have havt Frihed